Ч. 204. Неділя 26 (13) вересня 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

З краевих соймів. — Угорска криза.

В стирийскім соймі промовляв вчера предсідатель німецкого народного союза пос. Гресвавк, аби супротив виданого комунікату словіньского клюбу спростувати закид, немов би Німці не давали материяльної помочи Словінцям. В часі промови того посла підніс ся великий гамір. Словінці в розъяреню били в пульти і домагали ся серед численних оклнків язикової рівноправности в соймі. Словіньский посол Рашкар заявив, що закид зроблений в комунікаті словіньского клюбу дотикає відкиненя оногдашного внесеня пос. Бенковича. Відкликує ся до палати, аби признала повну рівноправність Словінцям. Коли того зробити не схоче, то ліпше відділити Стирию Долішну від Стириї Горішної і Средної. На ті слова в палаті підняли ся голосні протести із сторони Німців. Почули ся голоси: Тепер вийшла правда на верх. То цікаве питане. — В часі відчитуваня інтерпеляций, внесених в словіньскім язиці, крик і протести із сторони Німців поновили ся.

В моравскім соймі єсть між внесенями нагляче внесене п. Станка в справі переданя міліонових сум правительством для країв в цїли утвореня заведеня обезпеченя від огню і граду замість економічних концесий за заключене торговельних договорів з балканьскими державами. — Під наради прийшло нагляче внесене Ванека, социялїста, аби сойм запротестував против наміреного правительством видаваня міліонів на войскові цїли. Бесідник критикував господарку фінансову держави, вказував на потреби гуманітарні і культурні населеня, домагав ся засновуваня нових висших шкіл, национальних університетів, а вкінци обговорював дорожню. — Пос. Райхштедтер, Чех, говорив про послїдні маневри і сказав, що войсковий заряд чим раз більше домагає ся жертв, а материяльне положене вояків полишає ся без поправи.

Бесідник займав ся участию німецкого цїсаря в сегорічних маневрах австрийских і протестував против обидного способу, в який німецкий цїсар відкинув привитане бурмістра в Великім Межиріччи, з причини, що бурмістр мав повитати єго по чески. Пос. Прайслер, член виділу краєвого, заявив ся іменем Німців за наглячостию, застерігаючи соб при мериторичних нарадах пояснене де єго становища. Таку саму заяву зложив пос. Шрамек іменем ческо католицкого сторонництва. За наглячостию заявив ся пос. Станек іменем ческих аґрарців. По перерві заявив маршалок краєвий, що пос. Райхштедтер висказав ся про цїс. Вильгельма в спосіб не відповідаючий приличности парляментарній, длятого мусить уділити тому послови нагани. Також намістник Райнгольд висказав жаль з причини слів пос. Райхштедтера. Дальша дискусия відбуде ся ві второк о год. 12 в полудне.

Вчера відбула ся конференция провідників клюбів, котра прибрала неожиданий оборот. Між тим як доси лиш Німцї виступали з жаданями, поставивши вчера зі своєї сторони також Чехи відповідні домаганя. Вислїд конференциї був очевидно некористний. Зневіра послїдних днів скріпила ся ще більше. Намістник ґр. Куденгове з порученя правительства старав ся інтервенїювати в цїли порозуміня обох сторін, але єго заходи були безуспішні. Загально думають, що повного засїданя сойму вже не буде, бо нема виглядів, аби на тім засїданю могло прийти до працї, а розпічне ся радше обструкция. Той здогад потверджує ще й та обставина, що дотеперішні умірені сторонництва підпали під вплив радикалів. З ходу нарад поодиноких клюбів можна здогадувати ся, що розвязане сойму єсть дуже імовірне.

Дальше доносять про ситуацию в Празї: Сполучені чеські сторонництва правно-державне,

6)

Дитина.

З німецкого — А. Г. Ґрефе.

(Дальше).

4.

Візник добре віщував; вже в дві години опісля настало дуже погане веремя. Буря гуділа улицями, а дощ лив як з коновки.

Довкола самотного дому, в котрім мешкала Марія Дитрих, лютила ся буря з подвійною силою. Хоч вибила ледви що сема година, то все-таки було на подвірю і городї зовсїм темно. Звідси було видко, як сторожиха в сїнях ішла з одного поверха на другий та запалювала відтак ґаз.

Пані Дитрихова, стоячи в неосьвітленій комнатї коло вікна, лиш чекала видко на сю хвилю, бо ледви що побачила, як блимала перша полуміиь, взяла зараз з крісла велику хустку і накинула на себе. На голову убрала якийсь шалик, котрий насунула на чоло так, що ледви її очи було видко.

За малу хвилинку стояла вже на дворі. Покрутила осторожно ключем в замку і оглянула ся довкола, як би чогось бояла ся. Чи лиш не чув хтось, як ключ заскрипів в замку? Але довкола нїчо анї не рушило ся. Не було чути нї найменшого голосу, лиш свист вітру і лопотїнє дощу.

Поволи, заедно надслухуючи і оглядаючись довкола, пустилась тота женщина через город і подвіре, заглянула ще крізь скляннї дверi до сїнии, а відтак вийшла чим скорше на улицю. Тут взяла ся на право і пустила ся вздовж муру від кладовища та ішла заедно тим боком, де було найтемнїйше. Мусїла отворити парасолю, але держала єї так, що й найбистрійше навіть око не було би доглянуло єї лиця.

Аж ось опинила ся вже й коло залїзної брами від кладовища, що розділяла мур. Тут пристанула на хвильку і з подвійною скоростию побігла до брами, вхопила ся обіруч за залїзні штаби і притулила голову до мокрого, студеного залїза. Так постояла довшу хвильку не рушаючись.

Але ось нараз кинула ся. Чи то не якісь кроки чути було поза нею? Аж ось — зачула ще раз: то хтось так осторожно ставив ноги. А відтак зробило ся знов тихо. А може то їй лиш так причуло ся? Она відступила ся від залїзної брами і зачала дуже осторожно розглядати ся по дорозї.

Далеко не могла взагалї видїти. Тут кілька корчів, з котрих дощ скапував, а між котрими губила ся вузка стежка, там кусень пустого гостинця. Більше нїчого.

Жінка тота покивала головою і шепнула сама до себе: Як же менї лячно! Боже мій, як же я бою ся!

Мимо того поступала дальше наперед а підчас того, коли вода хлюпала під єї власними ногами, не чула она, що також і тепер недалеко поза нею чути було якийсь шелест. Скоро лиш Марія Дитрихова пристанула на хвильку, щоби відотхнути, то затихав і той голос поза нею. Скоро пустилась дальше, то щось знов шляпало за нею.

Мур від кладовища скінчив ся. Дальше було вже чисте поле. З противної сторони було видко сьвітло у вікнях поодиноких двірків, улиця піднимала ся трохи в гору. Звідтам завівав вітер голос електричного трамваю. Женщина пристанула ще раз, як би не могла зважитись, що робити і насунула шалик ще більше на лице. Але відтак набрала, видко, більше відваги і пустилась вузкою стежкою, що вела навпоперек через широку леваду перед нею. Треба було іти заедно попри якісь корчі і тота женщина знов хиляла ся нїби ховаючись за ними, коли так поступала наперед. Дорога була далеко і ховзка а місцями поробились були великі калабанї. Хто ішов сюди і о сїй порі, той мав, видко, якусь певну і важну цїль — то була річ зовсїм ясна.

Женщина тота дійшла до кінця дороги а тепер пустилась просто до якогось паркану що тягнув ся недалеко вздовж зовсїм неуправленого ґрунту. Стежка тут губила ся зовсїм в корчах; она лиш з трудом посувала ся наперед і мусїла добре уважати, щоби де головою не вдарити об якийсь пень. Наконець станула перед самим парканом, попри котрий стежка ішла дальше. Она зачала шукати рукою по паркані, відтак щось забренїло, відскочив якийсь замок — за малу хвилинку отво-

радикальне і народно-суспільне на вчерашнім засіданю признали державні предложеня неможливими до принятя. Постановлено просити маршалка, аби скликав повне засідане сойму і на дневнім порядку умістив краєві конечности і аби за всяку ціну старав ся привернути спосібність сойму до праці, в чім ческі сторонництва підопруть его.

Вчерашну конференцию провідників клюбів замкнув маршалок словами, що вправді не удало ся осягнути порозуміня, однако мимо того він не тратить надії, що все таки буде можна довести до порозуміня. Ті слова здаеть ся вказують на те, що маршалок має намір скликати ще одну конференцию провідників клюбів перед найблизшим засіданем сойму, коли би були до того сприяючі условия.

Сойм передарулянський на дотеперішних шістьох засіданях полагодив головні біжучі справи. Крім того уконституовали ся субкомітети.

Новинки.

Львів, дня 25-го вересня 1909

— **Санкционоване закона.** Є. Вел. Цісар санкционував закон ухвалений гал. Соймом о призволеню репрезентациі пов. в Товмачи на обняте поруки за повітову касу ощадности єї вкладки і процента; також о позволеню тійже репрезентациі повіта на затягнене позички в сумі 50.000 К.

— **Іменованя.** П. Міністер віроісповідань і просьвіти в порозуміню з п. Міністром робіт публичних і з п. Міністром скарбу іменував радника Двору Романа Інґардена заступником предсідателя а проф. політехн. школи у Львові дра Максим. Матакевича і прив. доцента тоїже школи дра Кар Вонторка членами комісиі іспитової на виділі інживериі в політехн. школі у Львові, на конець старшого радника скарбового дра Вікт. Гамерского, членом комісиі іспитової для іспитів державних на приготовляючім курсі ґеометрів в тійже школі.

— **З почти.** З днем 1 жовтня 1909 р. заводить ся почтову складницю в звичайнім кругом ділания в місцевости Ляшки муровані, що лежить в округі доручень ц. к. почтового уряду в Старійсоли і з тим урядом буде сполучена шести кратним на тиждень пішим післанцем.

— **Товариство руских ремісників „Зоря“** купило собі сими днями при ул. Личаківскій ч. 20 свій власний дім. Посьвячене того дому, в котрім тепер се товариство буде поміщати ся, відбуде ся в неділю дня 26 с. м. о 6 год. вечером а посьвячення довершить Є. Е. Преосьв. Митрополит Андрей гр. Шептицкий.

— **Дрібні вісти.** Хліборобску виставу в Стрию оглянуло до дня 24 с. м. 28 000 осіб. Як зачувати чистий дохід з вистави есть досить значний. Вистава мала бути замкнена вже в понеділок, дня 27 с. м., але як зачувати, комітет виставовий постановив продовжити виставу. — У Львові ординує 336 лікарів, між тими 204 всіляких специалістів. — Дня 26 с. м. о годині 10 рано відбуде ся в Стрию в маґістратскій сали всенародна нарада в справі народного шкільництва. Перед нарадою відправить ся о 8 год. рано в парохіяльній церкві соборна служба Божа. — Завтра дня 26 с. м. виїздить із Станиславова о 5 год. рано окремий поізд прогульковий до Стрия на виставу. — За крадіж годинника з кишені п. Йос. Яковского з Пустомит арештувала поліция комнатного маляра Германа Штекля. — Хорий на умі Іван Борищак вийшов в четвер з дому і доси не вернув. Жінка Борищака повідомила о тім поліцию.

— **Огні.** В домі ч. 10 при ул. Подлевского вибух вчера вечером в помешканю С. Бехштайна огонь в наслідок того, що Бехштайн вийшовши до божниці, лишив на столі сьвічник з горіючими сьвічками. Одна сьвічка впала на стіл і від неї займив ся обрус, а відтак і стіл. Огонь добачив вахмайстер поліциі Юзьків, а виважививши двері загасив огонь „мінімаксом“. — В Бірках домініканьских вибух в ночи з дня 21 с. м. в будинках господарских тамошного війта Франца Новік. Огонь перекинув ся на сусідні будинки і знищив кілька стодол зі всіми запасами збіжа і сіна. Шкода виносить 10 000 К. Огонь був підложений, а виновника не викрито.

— **Попекли ся на смерть.** З Перемишля доносять: В помешканю тутешного шинкаря Цайхнера стала ся ві второк рано страшна пригода. Двоє его дітий: 6-літний хлопець і 4 літна дівчинка бавили ся коло кухні, на котрій гріло ся молоко на спіритусовий машинці і вівернули горіючу машинку так нещасливо на себе, що обоє станули в однії хвили в полумини. Заким мати прибігла їм на поміч, діти так попекли ся, що небавком померли.

— **Недоспіла вихрестка.** З монастиря СС. Фелициянок у Львові викрадено перед кількома тиждями в оріґінальний спосіб жидівочку Сосю Бляйхівну, котра хотіла вихрестити ся. В монастири явило ся двох якихсь мужчин, з котрих один був убраний в мундур судового возьного і заявили, що они мають відставити Бляйхівну до суду. Забравши дівчину з собою щезли без сліду. Слідство поліцийне не могло вислідити, де она поділа ся. Аж ось сими днями відшукала жандармерия Бляйхівну в Бірках коло Тернополя. Бляйхівна не виявила того, хто его викрав з монастиря, лиш заявила, що повістае і дальше при жидівскій вірі.

† **Померли:** Михайло Созаньский, учитель в Ясениці сільної дрогобицкого повіта, делеґат окружної ради шк., директор каси Райфайзена в Ясениці і діяльний член усіх українських дрогобицких товариств, помер нагло в Карльсбаді, дня 16 с. м. Був се один з найбільше сьвідомих і найдіяльнійших членів нашого учительства, не лише в повіті, але в цілім краю.

— **Тисьменицке убийство перед судом.** Перед судом присяжних в Станиславові скінчив ся вчера досить сенсацийний процес о убийство в Тисменици, виказуючий, якими дорогами ходить иноді конкуренция і охота мести та що не чорти з рогами, яких мають на образах, але таки злі духи в людскім тілі ведуть до злого. Розправа відбувала ся під проводом радника Горіци а обжаловував прокуратор Батицкий. На лаві обжалованих засіло двох жидів: Самуїл Пінкас, Цукеркандель, літ около 30, торговельник кушнірских відпадками — типи Юди Іскаріота і Петро Мандзюк. Цукеркандель мав відповідати за намову і під'юджуване та за поміч дану при убийстві, якого допустив ся Петро Угорчак а Петро Мандзюк за підбуркване до злочину. Акт обжалования так представляе справу:

В цьвітни с. р. дня 24 около 8 год. вечером вийшов із свого дому в Тисьменици торговельник скір і вовни, Пінкас Замлер, щоби як звичайно по шабасі в малих місточках обійти своїх відбирателів вглядно доставників і поробити з ними дальші інтереси. Коли Замлер до пізної ночи не вертав, зачала родина за ним шукати, але безуспішно. Тоді жінка убитого впала на здогад, що єї чоловіка хтось убив а вже найскорше Петро Угорчак, з котрим Замлер мав всілякі інтереси а навіть процесував ся.

Ідучи за тими познаками, жандармерия зробила ревізию в хаті Угорчаків і там під печею знайдено трупа Замлера. Жандармерия арештувала зараз Угорчаків, батька і двох синів, з котрих один служив при 8 п. уланів і під ту пору перебував якраз на тримісячній відпустці дома. Отже той улан, Петро Угорчак признав ся до убийства, подаючи, що его намовив до того Петро Мандзюк а то тоді, коли Угорчак жалував ся перед ним, що через Замлера стратив батьківщину.

В слідстві подав Угорчак пізнійше, що при убийстві помагав ему Цукеркандель. Коли показало ся імовірним, бо Цукеркандель ненавидів Земляра яко свого конкурента і готов був мстити ся на нім а лікарі ще орекли рішучо, що убийства могли доконати лиш дві особи, тоді арештовано і Цукеркандля.

До теперішної розправи покликано 80 сьвідків, всіх з Тисьмениці — жидів і міщан. Обжалований Цукеркандель не признав ся до вини і випирав ся всего. Так само казав і Мандзюк, що не намовляв Угорчака до убийства. Переслухувана під присягою вдовиця по

рились дверці на заржавілих завісах і замкнули ся знову.

Коли в кілька мінут опісля якась друга особа виринула дуже осторожно з темноти, було вже довкола так пусто і глухо, як лиш можна. Лиш вітер завивав і дощ шумів одностайно. З крикливого житя того великого міста, яке лежало ген далеко по другім боці, незаходив сюди ані один голос.

Через якусь хвильку постояла та особа, котру ледви можна було відріжнити від пня деревини, надслухуючи уважно. Там поза тим парканом був очевидно якийсь великий приватний город. Очи привикли до темноти, могли вже добре розпізнати стежки висипані білим піском і грядки а тут близько паркану ще й альтанку.

Тота особа десь щезла із стежки, видко всунула ся в корчі.

— Будь спокійна! — шептав в городі якийсь жіночий голос. — Не плач так, Феліцие! Може есть ще якийсь ратунок для него. Колиж казав лікар треба сподівати ся кризи?

— Кождої хвилі — звучала відповідь.

— А листи маєш? — відозвав ся знов голос пані Мариі Дитриховоі. — Може то его успокоїть, коли довідає ся, що Фридрих не мав знов ніяких трудностий при відбираню. Ах, коби то вже раз був тому конець! Се страшна дорога а Фриц рішучо не схоче аж сюди носити. Єму то з кождим днем страшнійше. А я? — я, Феліціе, майже також вже не можу!

По сім отворились дверці в паркані знову і обі женщини поступились по вузкій стежці кілька кроків дальше. Тепер станули якраз коло того корча, за котрим сховала ся перед тим якась особа. Так були близько неї, що майже могли чути єї віддих.

— Мусимо видержати, Маріє — сказав знов той другий голос. — Може бути, що вже за кілька днів, скоро лиш криза щасливо проминве, Оттонови на стілько поліпшить ся, що будемо могли вивезти его із сего міста, де ему вже ґрунт усуває ся під ногами. Гроші за удержане малого лежать готові, але я не маю відваги їх відсилати, бо бою ся, що тоті люди будуть розвідувати за нами. Або хиба й без того не зроблять так? Отто вже пятий день у них з — —

В сій хвили Феліция крикнула придушеним голосом. Галузе в корчах коло неї порушило ся так сильно, що аж зачало тріщати серед глухої тишини.

— А то що? — шепнула молода жінка. Она дрожала на цілім тілі.

Та й Марія Дитрихова стала мов би задеревіла. Але що опісля не чути вже було ні найменшого голосу серед глубокої тишини, то обі женщини успокоїли ся поволи.

— Іди — іди борзенько! — шепнула Феліция. — Я мушу знов до хати. Він буде мене кликати, а ти знаєш, який він, коли мене тоді нема. Він же й тепер всіма нами порушає як маріонетками, але він то все робить лиш для нас. На то треба нам завсігди памятати, Марійко!

— Та я не хочу нічого від него! — віддозвала ся Марія Дитрихова голосно. Забула видко на хвильку на всю обаву і осторожність. — Мені вже сил не стає! Не хочу! Не хочу!

Значно менша постать єї товаришки притулила ся на хвилинку ніжно до неї. — Ідиж тепер домів! — шепнула она. — Мушу старати ся ще нині поговорити з твоїм чоловіком Треба щось зробити — ізза Оттона. Але що? Що?

— То вже лиши ему, нехай він щось придумає — сказала Мария Дитрихова. — Він сам то розпочав, нехай же тепер дивить ся, як він з тим упорае ся!

Она попращала ся коротенько з тамтою другою і пустилась поволи назад тою самою дорогою, котрого прийшла.

Феліция вернула до города. Дверці заскрипіли і замок заскочив.

(Дальше буде).

Замлері доказувала, що Цукеркандель зовсїм певно есть вмішаний до того злочину, а оповідане зробило дуже пригнобляюче вражіне. Дальше приведено під войсковою ескортою Петра Угорчака, котрого мають судити власти войскові, а котрий в сїй розправі мав лиш зізнавати яко сьвідок. Настав тепер сензацийний епізод.

Сьвідок Угорчак попросив о голос і заявив, що по перечитаню катехизму надумав ся і хоче зізнати правду. Він сам доконав убийства. Коли Замлер прийшов в суботу вечером як звичайно купити вовну, зін вдарив его в лице. Коли Замлер хотів ему віддати, він звалив его на землю, розложив і колїнкував доти по череві, аж той вже не жив. Тодї Угорчак сховав его під піч, а сам ляг на піч спати.

Хто тебе намовив до убийства? — питае его предсїдатель. — Угорчак: Головно Цукеркандель а відтак і Мандзюк. Коли я їм жалував ся, що Зандлер пустив нас з торбами, тодї они менї радили, щоби я не процесував ся а сам зробив собі справу.

Процес остаточно закінчив ся тим, що присяжні заперечили всї 6 поставлених їм питань а трибунал видав вирок увільняючий Цукеркандля і Мандзюка.

Цїна збіжа у Львові.

дня 24 вересня:

Цїна в коронах за 50 кільо у Львові.			
Пшениця	12 60	до	12·80
Жито	9 20	до	9·40
Овес	7·—	до	7·30
Ячмінь пашний	7 —	до	7·50
Ячмінь броварний	7 50	до	8·50
Ріпак	—·—	до	—·—
Льнянка	—·—	до	—·—
Горох до вареня	—·—	до	—·—
Вика	—·—	до	—·—
Бобик	—·—	до	— —
Гречка	—·—	до	—·—
Кукурудза нова	—·—	до	—·—
Хміль за 56 кільо	—·—	до	—·—
Конюшина червона	—·—	до	—·—
Конюшина біла	—·—	до	—·—
Конюшина шведска	—·—	до	—·—
Тимотка	—·—	до	—·—

Телеґрами.

Будапешт 25 вересня. Урядова ґазета оголосила відручне письмо Монарха в справі увільненя угорского міністра справедливости Ґінтера від его дотеперішних обовязків і поввіреня дроги Векерльому провізоричної управи міністерства справедливости.

Триест 25 вересня. На социялїстичного радного Перпіуссі'го, коли йшов вчера до ратуша, напали Італїянцї і ранили в ліву руку. Межи Італїянцями а социялїстами прийшло до бійки. Коли коло 9 год. вечером радні вертали з ратуша, прийшло до нової бійки, під час котрої стріляно з револьверів. Двох социялїстів зранено; один зранений помер. Полїция арештувала кільканайцять осіб.

Петербург 25 вересня. По дводневній розправі, петербурский воениий суд засудив 5 членів фінляндскої орґанізациї боевої социяльно-демократичної партиї, котрі були обжаловані о приготовлене збройного повстаня, на примусові роботи від 4 до 8 літ. Трох обжалованих увільнено.

Льондон 25 вересня. Правительство з нагоди межинародного конґресу працї дало вчера снїдане, в котрім взяло участь 500 дневникарів. Перший комісар міністерства робіт і будівель публичних Геркурт підніс тоаст в честь короля і сказав, що мир удержують нераз сильнїйше королї як кабінети а під тим взглядом король Едвард есть „першим між рівними собі“.

Надіслане.

(За сю рубрику Редакция не бере одвічальности на себе).

В числї 251 і 252 з дня 27. серпня 1909 р. „Народного Слова“ поміщено допись з села Ямницї, в котрій обиджуе дописуватель начальника громади яко шкідливого в всїх порядках в громаді. В тій дописи нема анї слова правди і так:

Не правда, щоби я заперечував збирати складку на захоронку покійному о. Струтиньскому. Правдою есть лиш, що я не міг допомочи з фондів громадских, бо складав на будову школи. — Неправдою есть, щоби я підбурював людий на сьвященика. Наколи я маю сина сьвящеником, то не випадало би менї навіть о тім помислити. — Неправдою есть, щоби я шпихлїр і касу читальняну знищив, бо на заложене шпихлїра дав я першого року 25 кіль. (сотн.) жита, а другого року 30 кіль. кукурудзи; третого року не дав я, бо жадав справозданя. На заложене каси дав я 6 корон. Касу і шпихлїр провадили покійний о. Струтиньский з дяком Василем Савчаком і провізором Гаврилом Бялюком. Дяк через 3 роки голосив в читальни „Каса отварта“, а нараз замовк і відай замок заскочив, бо до дня нинїшного не запрошуе, а заразом і в шпихлїри замок заскочив.

Члени зачали домагати ся загальних зборів читальняних, але все було на дармо, бо 4 роки минало, а зборів читальняних не було, і через то читальня запропастила ся. Підписаний на загальних зборах „Просьвіти“ в Станиславові в сали театральній в роцї 1905 просив ново вибраний виділ філії станиславівскої, щоби прибули до Ямницї та зробили лад, однак ніхто не приїзджав.

Поспитай, дописувателю, дяка і провізора, де заділи касу і шпихлїр? Я не був касиером анї маґазинером — анї членом виділу — читальнї, каси і шпихлїря.

Не есть правдою, щоби я читальню замкнув. Я замкнув канцелярию громадску, на підставі наказу Виділу пов. в Станиславові, письмом з дня 8 лютого 1909, до ч. 156 і Виділу краевого письмом з дня 7 цьвітня 1909, ч. 35977, по причинї, що в канцеляриї громадскій не вільно приватним товариствам поміщувати ся. До сего причинило ся поломане 24 крісел, 3 лавок, побите шиб в образах і збите 17 шиб в вікнах через читальників і січовиків. При канцеляриї громадскій суть дві порожні школи — дівоча і хлопяча з великими салями, де би можна помістити до 300 людий, а в канцеляриї заледви 30 осіб, то вже душно — длятого „Січ“ називае еї трупарнею — а чомуж не сходять ся? — Бо нема кому постарати лавок та сьвітла; коби війт постарав ся, то би ще писали брехнї в „Громадскім Голосі“, от як сю в „Народнім Слові“.

Не есть правда, щоби я крамницю знищив. Крамницю знищила молода партія, бо заложила крамницю Січову, голова читальнї свою, а пропінатор свою — так, що на яких 100 метрів від полудня жидівска, від півночи голови читальнї, Дмитра Бужанка, а від всходу січовика Андруся Савчака здушили читальняну крамницю і трафіку, а через те мусить она упадати.

Неправдою есть, щоби я Січ розганяв, Січ розпадае ся через злу старшину і заряд. В роцї 1908 пішли колядувати, наколядували гроший, навезли пива до кошового—та шаржи бенкетували, а „ґемайні“ по улицї дзвонили зубами. В роцї 1909 пішли колядувати, а як раз счинив ся пожар, січовики замість гасити пожар, били ся, тручали ся як дикі звіри; людий недопускали, а самі не могли, бо попили ся до непамяти. А що гірше: наколи сьвященик виходить в церкві на проповідь, січовики вимашеровують з науки Божої, а перед веде кошовий, от що ще не співають: „Гей там із церкви Січ іде“. Без Бога, анї до порога: зійшло з 300 на 30, зійде на нїщо.

Вкінци раджу тобі, дописувателю, щобись не поганив честну часопись огидною брехнею, бо в протягу остатних 2 лїт збудовано в Ямницї 6-клясову школу за 30 тисячів корон, на котру громаду не екзеквовано, анї до банків не заглядано. Також раджу тобі, щобись взяв дві сьвічки та наколїшки обліз до 500 господарів, то не знайдеш сьвідка, щоби я за 40 лїт писарства, а 24 лїт разом і війтівства напивав ся в корчмі. Тому й коршми не будую; як застав дві, так і е дві коршми. А ще запамятай собі: Як висилаеш допись до якої ґазети, то підпиши ся, от так як я, повним іменем на потверджене правди.

Теодор Дмитраш,
начальник громади Ямницї.

Церковні річи

— Найкрасші і найдешевші продае —

„Достава“

основана руским Духовеньством у Львові при ул. Руській ч. 20 (в каменици „Днїстра“), а в Станиславові при ул. Смольки ч. 1.

Там дістане ся ріжні фелони, чаші, хрести, лїхтарі, сьвічники, таци, патерицї, кивоти, плащеницї, образи (церковні і до хат), цьвітн і всякі другі прибори. Також приймають ся чаші до позолоченя і ризи до направи.

Удїл виносить 10 К (1 К вписове) за гроші зложені на щадничу книжку дають 6%. (22—?)

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Сонашній у Львові.

Нова сензацийна програма

від 16 до 30 вересня 1909.

Щоденно о год. 8 вечер представлене. В недїлї і сьвята 2 представленя о 4 год. по пол. і 8 годині вечером. Що пятницї **High-Life** представлене. Білети вчаснїйше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

— **Книжки** на премії, польскі і рускі, апробовані Вис. ц. к. краев. Радою шкільною, молитвеннки народні по 50 с., 70 с. і 1 К. Хрестики і медалики та гарні образки доставляе Руске Товариство педаґоґічне у Львові. Замовляйте вчас або: 1) в Руск. Товаристві педаґоґічнім, Львів, ул. Сикстуска ч. 47; 2) або в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Театральна 1. або в склепі „Взаїмної помочи учит. в Коломиї — „Народний Дім“. — Книжки висилае ся лиш за надісланем вперед гроший або за послїплатою.

Тисяч порад для всїх містить в собі часоп. „Добрі Ради“ що можна получити 10 річн. по 1·50 кор. а всі разом за 10 кор., Ів. Даниллевич, Стрілецкий Кут (Буковина).

Мід десеровий курацийний

з власної пасїки, розсилаю в міцних коробках 5 клґ. лиш **6 кор.** франко. **КОРІНЕВИЧ** ем. учит. Іванчани.

За редакцию відповідае: Адам Креховецкий.

Ц. к. управ. галицкий акцийний

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

у Львові.

Філії: в Кракові, Чернівцях, Тернополи. — **Експозитури:** в Станиславові, Підволочисках, Новоселици.

КОНТОРА ВИМІНИ

купує і продає всякі вартістні папери і монети по найдокладнійшім дневнім курсі, не числячи ніякої провізиї.

Біржеві замовленя

виконує ся під найприступнійшими услівями і уділяє ся всяких інформаций що-до певної і користної

льокациї капіталів.

ВСЯКІ КУПОНИ

і вильосовані цінні папери виплачує ся без потрученя провізиї і коштів.

БЕЗПЛАТНЕ ПЕРЕГЛЯДАНЄ

чисел льосів і инших паперів підлягаючих льосованю.

ОБЕЗПЕЧЕНЄ ЛЬОСІВ

перед стратою з причини вильосованя.

Депозитовий відділ

приймає вкладки і виплачує задатки на біжучий рахунок, бере до переховання цінні папери і уділяє на них задатки.

☞ Надто заведено на взір заграничних інституций так звані

Сховкові депозити
(Safe Deposits).

За доплатою 50 до 70 К річно депозитар одержує в сталевій панцирній касі сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де **безпечно а дискретно** може переховати своє майно або важні документи. В тім напрямі починив банк гіпотечний як найдальше ідучі зарядженя.

Приписи дотично сего рода депозитів можна одержати безплатно в депозитовім відділї.

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 527).